

АЗ СЛУЖА

ДВЕРКА
2010

КНИГА ПЕТА • 1947 г.

ПЪРВАТА НАЦИОНАЛНА КОНФЕРЕНЦИЯ

На 22 и 23 май т. г. в София ще се състои първата национална конференция на Българския младежки Червен кръст.

Нашата първа конференция ще има да обсъди и разреши редица проблеми. Създаден като детска и юношеска организация Младежки Червен кръст успя в своя 25 годишен живот да се изгради като народна здравно-помощна организация. Тя обхваща значителен брой учаци се. През годините 1935 до 1938—39 тя достигна блязо 400.000 членове.

Обаче, въпреки огромния си членен ръст, въпреки не малките резултати, които бяха постигнати, тя не можа да се наложи като организация с здрави и устойчиви демократически принципи, не можа да даде прогресивно възпитание на своите членове.

Принципите взаимопомощ, международна солидарност бяха всаждани откъснато от проблемите на живота, нямаха реално конкретно съдържание. Затова, може би, при изграждането на здрав обществен мироглед Младежният Червен кръст не можа да постигне значителни резултати. Да се мисли, че идеал за „добрия човек“, за „милосърдния младеж“ може да бъде достатъчен, е погрешно. Така може само да се обясни преминаването без особени сътресения на Младежкия Червен кръст към „Бранник“ — една ултра фашистка организация. Неудачият обществен мироглед у много от младежите червенкръстци не им позволи да преценят своите ръководители, да вникнат добре в онова, което се върши с тях и тяхната организация, да вникнат и припятят пътя, в който ги водят. Хуманизмът и милосърдието, верката търпимост и международна солидарност бяха заменени с расова омраза и шовинизъм, каквито бяха истинските ръководни насоки на Бранник.

И доброто име, което си беше извоювала организацията бяха опетнени. Когато след 9 септември организацията бе възстановена отново, тя трябваше не само да се очисти от плевелта на Бранник, но и да се събори с големите промени, които настъпиха в нашата страна.

Тези промени бяха цялостни, те се отразиха дълбоко и в живота на младежта, те дадоха своя отпечатък и върху нашата организация. Български младежки Червен кръст се постави в услуга на своя народ, тя заживя с неговите стремежи и борби. Нашата организация не само се възвръща на своите демократични позиции, но явя в тях ново прогресивно съдържание. От организация, затворена в своите тесни рамки, в много отношения далеч от живота, тя се приобщи към стремежите на останалата младеж.

Български младежки Червен кръст е член на ЦКДМ, а чрез него и на Световната федерация на демократичната младеж.

Български младежки Червен кръст провежда не само своите специфични задачи, но участва и подпомага останалата българска младеж при осъществяването на задачите, които стоят пред цялата наша младеж. Ние сме неразделно цяло, част от нашата младеж, организирана в ЕМОС, ОСНС и всички други младежки организации. Заведно с тях ще градим нашата млада република, заедно с тях ще се борим против подпалачите на нова война, заедно с тях ще възпитаваме нашата младеж в принципите нов, осмислен и прогресивен хуманизъм. Ние не се готвим да лекуваме само раните, причинени от различните обществени катаклизми, но ще работим за тяхното предотвратяване. Нашата организация действително стъпва на нови релси.

Нашата първа конференция ще се изкаже върху цялата тази нова постановка на принципите на нашата организация. С първата национална конференция действително ще се утвърди нов и пълноценен Младежки Червен кръст.

В подготовката на нашата конференция всеки клон трябва да развие максимум усилия за записване повече бривадири, за провеждането на курсовете за първа и бърза помощ, за засилване нашата дейност по фестивала, по разгръщане широка работа за укрепване на организацията, за още по-пълно сплотяване на отношенията ни с ЕМОС, „Септемвричче“, за укрепване на връзките ни с дружествата на Червения кръст, за по-широка културно-просветна работа, за подпомагане училищните власти в тяхната хигиенна работа и т. н.

За нашата първа национална конференция ние трябва да се явим с резултати, които отговарят на всеобщия подем, както сред българската младеж, така и сред целия български народ.

Д-р Георги Ангелов
Председател на Върховното
управление на БМЧК.

МЕЖДУНАРОДНИ КОНВЕНЦИИ ЗА ЗАЩИТА НА ЖЕРТВИТЕ ОТ ВОЙНАТА

Основните грешки на конвенциите, които са имали за цел гарантирането на най-елементарните човешки права, лежи с това, че и те, както и всички други дипломатически документи в миналото, са били съставяни без участието на народа. Ето защо те са останали съвсем незнати за народите.

Така на фашистките завоеватели беше съвсем лесно да прикрият своите зверства с помощта на тези конвенции. Делегатите на международните комитети на Червен кръст, които на базата на Конвенцията за военнопленниците умело си бяха присвоили правото на контрол над военнопленническите лагери, благодарение на традицията и няколко неясни параграфа в Статута за Международния комитет, обикновено фашистките лагери и писаха известия за тях посещения. Техните известия не само не дадоха на света да разбере какви ужаси ставаха в лагерите за военнопленници, да не говорим за цивилните лагери, но и явно заблуждаваха, като съобщаваха в своите известия за „задоволителните хигиенни условия и добрата храна в лагерите“.

Друга основна грешка на конвенцията лежи в това, че в нея не са определени санкциите за случаите на нарушение на конвенцията, нито пък е определен съдът, който би бил компетентен, след установяване на нарушението, да накаже виновника.

Конвенциите са следните:

1864 г. е подписана в Женева първата конвенция т. н. Женевска конвенция, която е взела защитния знак на Червения кръст за ранените и болните и е постановила принципа на неутралитета на санитарните лица и позволяването им да евакуират и лекуват ранените.

1907 г. е подписана в Хага т. н. Хагска конвенция, която постановява принципа на начините на воюване, които трябва да се спазват от подписалите тази спогодба. Между своите общи принципи Хагската конвенция предвижда забрана на онези методи на воюване, които засягат цивилното население. Основните предмети, които засяга конвенцията са: дефиниция на понятието воюващи страни (участниците в народните възстания имат същия статут, както всички войници); приянето на военнопленници; задължение за лекуване на ранените и болните; правила относно самата война (за парламентарните, за сключване на примирие, капитулация); задължение спрямо окупирания територия (забрана на насилствената мобилизация и репресивните); забрана на отровните газове и бактериологичната война и пр.

1929 г. е подписана „Конвенция за защита на военнопленниците“, която е разширила и детайлно разработила принципите на Хагската конвенция, отнасящи се до военнопленниците. Тази конвенция предвижда образуването на централна картотека на военнопленниците и дава право на контрола над лагерите за военнопленниците от страна на представителя на „държава — защитница на правата“ (неутрална страна към която една воюваща страна се обърнала за защита на правата)

Това кратко изложение на съдържанието на конвенциите показва, че за опълченците от нея тя дава право за защита на хиляди и хиляди не-

винни жертви на фашизма. А Хагската конвенция дава здрава база за борба срещу погизването на човешките права на цивилното население.

Но тъй както нам е известно как бяха защитавани интересите на военнопленниците през тази война, и че обвързаните от конвенцията не искаха да се борят за правата на човека, то ясно е защо Хагската конвенция бе държана добре скрита в архивите.

Войната против фашизма надигна широките народни маси и ги привлече към активно участие в създаването на историята. Днес народите не ще търпят вече задкулисната дипломация, а ще искат да участват в уреждането на международните органи и в изработването на новите принципи на международното право.

Ето защо на конференцията на дружествата на Червения кръст в началото на август 1946 взе две решения във връзка с проблема за конвенциите:

1. *Уреждане комисия, която да извърши промени в статута на Международния комитет на Червения кръст, както и в неговия състав.* Членовете на тази комисия са: СССР, САЩ, Великобритания, Бразилия, Франция, Белгия, Швеция.

2. *Уреждане комисия за изменение на конвенцията за защита на военнопленниците.*

Бъдещата конвенция трябва да бъде декларация за човешките права и да гарантира непогизването на принципите на международното право.

Из списанието на Югославския Червен кръст.

За дисциплината в нашата организация

Всяко едно сдружение от хора, за да може да съществува и да се развива, трябва да се подчинява на известна дисциплина.

Дисциплината е особено необходима в младежките организации, в организацията, върху които е легнала тежката и отговорна задача да възпитават младежта в нашата страна.

Всред члостното младежко движение нашата организация зема особено място. Тя си има свой определен сектор на дейност, който сектор не се пресича с никой друга организация — това е сакралното здравното възпитание и обучение на младежта, разгледане широко младежко помощно движение.

Ето тази характерна особеност на нашата организация — да бъдат нейните членове изпитани в готовност да се отзовават бързо, навреме и безупречно организирани там, където дълът ги призова — налага да се поставят особени изисквания по отношение дисциплината. Български младежки Червен кръст трябва и ще премине към дисциплина по-здрава и по-стегната от дисциплината към всички други младежки организации. Въз служба значи всяка всекласна готовност да се притека в помощ там, където бъде извикан. А за да мог да се отзова навреме и успешно аз трябва да премина школа на здрава и стегната дисциплина.

Ето така има ще изпълвам съветите на любимия вожд на българския народ князятър-председателя Георги Димитров към младежите червокоурци: „За да успее нашата организация в нея трябва да има дисциплина, дисциплина и дисциплина“.

На ръководите тела и на учител-ръководителите ще легне задачата да приложат на практика новото разбиране за дисциплината и всекласна готовност а нашата организация.

ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО В С. С. С. Р.

Сталинските петилетки ускориха гигантски не само стопанското развитие на Съветския съюз, но и повдигнаха високо материалното и културното ниво на живота сред населяващите го народи.

През време на мирния строиж съветското здравеопазване нарастна необикновено много, то стана неделима част на социалистическото стопанство. Броят на болничните легла порасна три пъти, на родилните легла 5 пъти и т. н.

През суровите дни на войната в значителна част здравеопазването премина към обслужване на бойците от Червената армия. Войната показа, че хората на съветското здравеопазване изпълниха с чест задачите си и мачаха да върнат в строя над 70% от ранените, които са били лекувани. Направено е много нещо за доброто организиране на лекуването на инвалидите от Отечествената война. За тази цел бе създадена мрежа от специални поликлиники, болници и санаториуми.

Четвъртият петгодишен план за възстановяването и развиването на здравеопазването през 1946—50 год. поставя задачата да се увеличи още повече качеството на медицинското обслужване на населението.

Голям дял в системата на здравеопазването заемат детските и родилно-спомогателните учреждения. Съветската жена е равноправен член на обществото. Наред с активното участие във всички области на трудовия и обществено-политическия живот на страната, жената е призвана да възпитава и деца. Съветското правителство проявява към тях вседневни грижи: отпуща помощи на многодетните, разширява мрежата от родилни домове, детски ясли и консултационни станции, подобрява обслужването на майките и децата.

Към края на петилетката броят на родилните легла в градовете ще се увеличи веднаж и половина, а в селата — повече от два пъти, в сравнение с 1946 год. Този брой легла ще осигури стационарната помощ на всички родилки в града и повече от 50% от родилките в селата. Останалите родилки в селата ще бъдат обслужвани в колхозните родилни домове и в къщи от лекарите и

акушерките, които работят по участъците и пунктовете.

Петилетката предвижда още по-силното развитие на постоянните детски ясли — броят на местата в тях през 1950 г. да стане 1.250.000 срещу 759.000 през 1940 година.

Предвидени са мероприятията за подобряване на медицинската помощ на възрастното население. Значително се разширява болничната мрежа. Според новия петгодишен план през 1950 год. броят на болничните легла трябва да достигне до 985.000, срещу 710.000 през 1940 година. Най-много ще се разрастнат специалните видове лечебно обслужване: терапия, хитургия, включително травматологията и онкологията, помощта при уши и очни болести, при туберкулоза и при поражения на нервната система.

Амбулаторно-поликлиничната помощ за населението се характеризира с разширяването на профилактичната дейност. Към края на петилетката в Съветския съюз ще има 15.500 участъкови ординатори, срещу 9.400, а броят на лекарите-специалисти ще нарастне до 78.000, срещу 63.200 сега.

В петгодишния план ще намерят отражение задачите, които са във връзка с курортното дело. Те се състоят не само във възстановяването на курортите и санаториумите пострадали през време на немската окупация, но и в по-широкото, в сравнение с преди, използване на курортните богатства на Урал, Поволжието и Сибир и организирането на нови курорти и здравни станции.

Санитарно-курортните учреждения трябва през четвъртата петилетка да доведат броя на местата (за едновременно пребиване) в санаториумите до 250.000 души, и в почивните домове до 200.000 души.

Съветското правителство проявява голяма грижа за повишаването на културата и благосъстоянието на селяните. Лекарят, фелдшерът и медицинската сестра вършат голяма работа на село. За да се приближи лекарската помощ още повече до селското население, през новата петилетка броят на селските лечебни участъци ще се увеличи. Населението в районните центрове ще се обслужва от

болници с по 25—30 легла, от амбулатории със специализирани приеми, от санитарно-епидемиологични станции и ясли. Към края на петилетката ще бъдат открити 300.000 болнични легла за колективните. Поликлиниките или амбулаториите в районните центрове ще получат физиотерапевтични кабинети, клиничко-диагностични лаборатории, а също и рентгенови кабинети.

Въпросът за кадрите става много актуален. Към 1950 година броят на лекарите от различните специалности трябва да се удвои. Осъществяване ще нарастне броят на фелдшерите, акушерките и ме-

дицинските сестри. В здравеопазването през 1950 г. ще работят повече от 2.000.000 души. Главната маса медицински работници ще излязат от институтите, средните медицински училища и сестринските училища на д-та „Червен кръст“ и „Червен полумесец“.

Тези са основните показатели на новия петгодишен план, характеризирайки мащаба на предстоящата работа, този огромен принос, който ще бъде направен от съветската държава за здравеопазването на трудящите се.

ЛИТЕРАТУРА И Изкуство

Кой изчисти двора?

В разпръснатото селце в равнината, единствената голяма и красива сграда беше училището. Неговият светло червен покрив се виждаше много-о-го отдалеч. Големите му блестящи прозорци отразяваха слънчевата светлина по усмихнатите детски лица. От сутрин до вечер стените на училището кънтяха от бодър детски смех.

Хубаво, много хубаво беше училището, но... дворът му не беше хубав. . . Такъв един, уж слънчев и просторен, но с толкова много боклук, с толкова много ненужни купища от камъни, разтрощени тухли и пръст, че се бе превърнал в някакво хълмисто пространство.

Гледаха го учители и ученици, цъкаха с език от възмущение и . . . това беше всичко. Обявяваха акции по чистотата, уреждаха трудови дни, но с двора на училището не се залавяха. Всеня път отлагаха за следващия. Пък и я си помислите, лесно ли е да се очисти толкова много боклук, от таква голямо място! И тъйеше голмото красиво училище сред нечистотията и сякаш цялата му красота беше изчезнала.

Доиде и Великденската ваканция. Разпуснаха учениците. Училището заглъзна съсем. Но добрите и работливи ученици съвсем не мислеха да лентяйствуват през почивката, а решиха да залестат близкия до селото хълм. И всяка сутрин поемаха те с песни към баира — момчетата с кирки и лопати, а момичетата с млади борчета.

Зад младите бригадирци винаги подтичваше Петърчо със санитарна чанта през рамо. Когато някой си удареше ръката, или малката Веска си опраскаше крачето, или въобще с някого се случеше някаква нещастие — Петърчо биваше винаги пръв на мястото. Йод, спирт, памук — знаеше си той работата.

Но, интересно нещо. От младата бригада редовно започнаха да отсъстват Пенчо, Стоян, Марийка, Кольо и Верка. Уж бяха работливи, уж бяха

старателни, а пък изведнаж престанаха да идват

— Зная, зная защо ги няма, — обаждаше се

Тодор, — останали са акъщи да си учат уроците!

— Да, да! Зубрачи! — подкрепяше го Васил.

— А не е чудно да са се преуморили от работата! . . . — подигравателно прибавеше Милка.

Подиграваха ги всички.

Само Петърчо оправяше смутено санитарната си чанта и по някога се намесваше с тънкия си гласец:

— Не, не! Престанете! Може би имат някаква важна работа!

Но Митко — футболиста веднага му крещеше заплашително:

— Аха, защитаваш ги, защото са червеноръстци като тебе! Червеноръстците са мързеливи, затова бягат от работата! Важна работа имали! О, да! Сигурно предават курс по първа помощ на кучетата и котките в село!

— Е, ще видите, ще видите! — усмихваше се загадъчно Петърчо, но Митко разпалено продължаваше:

— Беглеци, беглеци! викаха децата и продължаваха с песни работата си.

Най-после залесването беше приключено — приближаваше краят на ваканцията.

Един хубав празничен ден в селото дойде бригада от града. Разположи се на мегдана и започна работа. С бригадата имаше шивачи, обушари, оксименисти, дърводелци и лекари. Цялото село се насъбра на мегдана. Там бяха, разбира се, и младите бригадирци.

— Здравейте юнаци! — вика им лекарят с очилата, — кой ще дойде да ми помагаш?

— Аз, аз! започнаха да се надпреварват децата.

— Червеноръстци имате ли?

— Да, тука сме! — обадиха се Пенчо, Стоян, Марийка, Кольо и Верка — които също бяха дошли на мегдана.

Подирепителни спирин при състезанията по изпращането на Националната младежка бригада

— Не бива, не бива те да помагат! — извика някой от децата. — Те са беглеци!

— Беглеци, беглеци! — завикаха всички.

— Какви беглеци? — очуди се лекарят.

Тогава Митко — футболиста разбута групата, излезе напред и разказа всичко. Как работили, как ръцете им се разранили от лопатите, но те не прекъснали работата, а червенокръстците избягали от работа още първия ден.

Лекарят се намръщи, пооправи си с ръка очилата и погледна към „беглеците“ — петте деца и каза:

— Добре! Довечера ще направим събрание в двора на училището и ще наградим ударниците от бригадата, а „беглеците“ ще смърим пред всички! — и си продължи работата.

Групата деца се оттегли на страни.

— Как? В двора на училището? Ами сега! Какво ще направят с купищата боклук и камъни?

— Да кажем, че боклукът се е насъбрал през ваканцията! — предложи Милка.

— Ах, как ще се засрамят! Та там няма никакво място за събрание! — авайкаха се децата.

Само червенокръстците стояха спокойни на страни.

— Нека помолим лекаря събранието да стане тук на мегдана, — предложи Митко и бе да дочака отговор се затича към бригадирите.

— Не, не! Събранието ще стане в двора на училището — повтори лекарят — нека да видим, как сте го почистили и него.

Митко унило наведе глава и тръгна да разкаже на другарите си за отговора.

Работният ден свърши.

Смутени и селяни и ученици поведоха бригадирите към училището. Ето, приближават. Стигнаха. Лекарят отваря вратата. Влиза. Същата на селяни и ученици са сити. Ах, защо не се запренаха един ден да изчистят големия двор, та сега да се гордеят с него! Ето вече цялата бригада влезе. Селяни и ученици стоят засрамени отъзи и още по-ниско навеждат глава. Ето че старият даскал Марин се обажда:

— Влизайте де, влизайте! Защо се бавите?

Как? Даскал Марин ги подканя! Та нали той именно им се сърдеше най-много, че не обръщат внимание на дворе! Нали този непрекъснато ги подканяше да го изчистят! И този даскал Марин ги подканя сега да влязат! Та как ще гледат те гостите от София! С какви очи! Но как може даскал Марин да е толкова спокоен!

— Учителю, дворе! — обажда се някой.

— Е, дворе, дворе! Влизайте де, ще го видите.

— Ще го видят! Та няма не знаят те добре хълмистото от боклук и камъни пространство!

Но как? Нима това е дворе! Нечистият училищен двор! Къде е боклука? Къде са купищата камъни и натрошени тухли? Чий е този просторен и чисто изметен двор? И това училище с грейнали от чистота прозорци?

Кой е изчистил двора?

И как е спокоен даскал Марин! Сякаш знае. Събранието започва.

Говори водачът на бригадата — лекарят с очилата. Той ги поздравява за тъй светналото от чистота училище, за бригадата от млади ученици. След него думата взима кмегът. Но той е скутен. Той е развълчуван.

Поздравява го за грейналият от чистота двор. Но кой го изчисти, кой?

Доиде ред да наградят ударниците от ученическата бригада на селото.

Тогава Митко разбута другарчетата си, придвижи се напред и, с разширени от оудване очи, запита високо:

— Кой изчисти двора?

Бригадирите от града очудено се спогледаха. Тогава Митко им разказа какъа е бил преди този двор и как те всички сега са очудени и смаяни. Сякаш магическа пръчка е извършила всичко това! Те искат да знаят, те трябва да знаят чий ръце са извършили този трудов подвиг.

— Не, ние не сме ударниците, — заяви Митко. Ударници са тези, които изчистиха двора. Те заслужават наградата!

Бурни ръкопоклонения поздравиха Митковите думи. Над оживеното събрание висеше въпросът:

— Кой изчисти двора?

Тогава всички чуха гласът на спокойният даскал Марин:

— Те са между вас! Поздравете ги се извинете, че ги оскърбихте!

— Кои са, кои? Посочи ги! — внаха от всички страни.

— Извинете им се, млади бригадирци! — извиси глас даскал Марин — поздравете ги, бригадирци от града!

— Кои са, кои? — питаха всички.

— Червенокръстците! — И даскал Марин посочи петте срамеливо усмихнати деца.

Буря от ръкопоклонения и приветни възгласи поздравиха ударниците.

Митко и приятелите му издигнаха на ръце Пенчо, Стоян, Марийка, Кольо и Верка.

Всички ръкопоклониха доволни.

Е. Райкова

Пеницилинът е една от последните новости на медицината и все пак, макар и за кратко време, той си създаде извънредно голяма популярност. На какво се дължи това? Естествено на голямата му ефикасност.

Историята на пеницилина

е кратка и всички ние сме нейни съвременници. Д-р Ернст Шен, немски еврейин, биохимик и рядко начетен мъж, напуска Германия след установяването на националсоциалистическата власт там и попада в Лондон. От начало е имал намерение да се отдаде на музиката — той е отличен пианист — обаче, влиза в връзка с професора по патология в Оксфордския университет д-р Флорей и започва научна работа там.

През 1939 год. двамата учени, използвайки данните изнесени в една брошура от проф. Флеминг, започват усилен опит с плесента, известна в науката под името „пеницилиум нотатум“, която имала свойството да спира развитието на някои бактерии. След безброй много опити и лутания из безпределните простори на науката и човешкото знание, най-после те успяват да получат разтвор на една сол — содиум пеницилин. Самият пеницилин, обаче, във вид на прах те добиват след замедяване на разтвора и изпаряване на леда в праздно пространство.

Така добитият суров пеницилин показва изненадващи свойства: разтворен дори в пропорция 1 : 500,000 той спира развитието на опасните стафилококи, които причиняват инфекциите на раните.

Големите резултати се получават в време на войната — беше вече 1940 год. Налагаше се час по-скоро да започне масовото индустриално производство на това чудотворно лекарство. По споразумение между британското и американското правителства, производството трябва да започне в Съед. щати, където само за няколко месеца се построява огромен пеницилинов завод с всички най-модерни инсталации и съоръжения.

А след това? След това... след това нито един войник от армиите на обединените народи не умря от инфекция, нито пък е имал някога гноясали рани, защото всеки в санитарното пакетче си носеше таблетките от кафявия прах.

Едва след свършването на войната у нас става известно това постижение на медицината. Наши учени напреднаха силите си и за чест на нашия народ те добиха български пеницилин.

В българския пеницилинов завод*

Любопитни да видим как се добива това чудо на медицинската наука пристъпваме с изострено до крайна степен любопитство в лабораторията на д-р Тошков в Института за

народно здраве, където още от 1945 година са започнали опитите за добиването на пеницилин.

Сред множество грамадни реторти, епруветки, стъкленици и шишета младият изследовател ни посреща с приятна предразполагаща усмивка.

— Много е рано да се пише за нашия пеницилин. Ние сме още в стадий на лабораторно проучване и приготвяне — заявява скромно д-р Тошков, но скоро се съгласява и ни дава обяснения.

Тук в тази малка стая, която едва ли има 5 x 6 м. се добива българския пеницилин, което става по следния начин: на шишков мармалад, ябълки, сливи и др. се насажда пеницилиновата плесен и след това се развядва в специална среда при постоянна температура 23° — 25° С. Пред мен стои разтворен голям металически шафак приличен на хладилник и вътре етикетирани са наредени ретортите. Колкото повече дни престоят, толкова плесента става по-гъста и на края заприличава на кафява бледа жълто-зеленикава ковичка, която плува над една кафява течност.

— Ето, това е активния елемент... Или както обикновено му казват — пеницилинът. Тук пеницилиновата киселина е утаена, събира се, преработва се и на края се получава това...

Наистина пред нас на масата имаше наредени няколко обикновени аптекарски шишенца запечатани херметически. Прочетох етикетчето: „Нативен пеницилин“, титри... и пр.

Всичко на пръв поглед много просто, но да се добие... не вярвам да е съвсем лесно.

Научавам, че у нас се добива само нативен, т. е. естествен пеницилин, защото нямаме нито инсталации, нито химикали за преработка и добиване на пречистване.

— За да получим пеницилин в сухо състояние — обяснява ми д-р Тошков — се искат много средства, уреди и материали, каквито не разполагаме. Освен това не е и рентабилно. От 20 литра течен се получава едва 1 гр. пеницилин на прах.

Докторът бърка в един малък хладилник и от там вади три различни шишенца.

— Ето американски, ето руски и ето нашенски. По какво се различават? Американският лукосно опакван, в специални флакончета, руският също така, но не натруфено, а българския е в обикновени аптекарски шишенца с механически затворена запушалка. По съдържание, обаче, няма никаква разлика. Дори нашият има предимството, че е винаги пресен, докато другите пътуват с седмици, докато дойдат.

Залитам за резултатите получени от лекуването с наш пеницилин. Отлични. Нещо повече — блестящи! Д-р Тошков разтвора един доклад на Работническата болница. 26 случая с изключително тежко поло-

Български пеницилин

ЧЕРВЕНОКРЪСТЦИ НА БОРБА ЗА ПРОГРЕС И МИР

(Спомени за един конгрес на БМЧК преди 9 септември)

Тежко беше в годините на фашизма у нас да бъдеш червенкръстец и да водиш борба за прогрес и мир. Но традициите на Червения кръст и високо хуманитарните му задачи възпитаваха и вдъхновяваха не малко младежи самоотвержено, честно и смело да поддържат факела на прогрес и мир, независимо от усилната на продажни, църковно-милитаристични и фашизирани ръководители и ръководства да превърнат Червения кръст в монархо-фашистка организация. За Червения кръст аз научих, узнах и разбрах през 1928 година, когато сред развалени и пушеците на земерътска в Чирпанско — Пловдивско, пристигнаха колите и отрядите с знака на Червения кръст. Запомних, че захарта, брашното, дрехите, ориса са пратени от Червения кръст в Полша, Югославия, Франция, Китай, Америка.

По късно — вече в училището — от Червения кръст ежегодно получавахме играчки, изработени от децата — червенкръстчета от Франция, Америка, Полша и др. Тия факти оставиха нещо хубаво, красиво, благородно в паметта и съзнанието ми за Червения кръст.

Към 1936-37 години, обаче, се случи нещо друго. В трета мъжка образцова гимназия в София, където бях ученик, се възстанови червенкръстното дружество. Но като че ли тук се правеха усилия да се създаде някакъв друг Червен кръст, а не като този, който ние познаваме. Както ръково-

жение. Всичките са оздравели. Дори има един типичен: прегазан от трамвая мъж. Крайниците раздробени. Инфекция — гной. Правят хирургични дренажи, не помагат. Имат вече намерение да ампутират крайника. Той и без това е със строгости кости. Но се намесва чудотворецът — пеницилин. Само за 3 дни раните са напълно очистени. Никаква гной, костите също. Лекарите правят операция, събират костите, гипсират и крайника на човека е спасен.

— Пеницилинът ще има много голямо приложение при даване първа помощ на пострадали с открити и изложени на заразяване и инфекционни рани. В такъв случай ролата му ще бъде превантивна. Но той ще улесни и по-нататъшната работа на лекаря.

Пред този казус спасител на страдащото човечество се разкриват огромни перспективи за приложение. Българският пеницилин се прилага с голям успех не само в болницата на Червен кръст, но така също и в кожно-венерическата клиника на Александровската болница.

— Постоянно пристигат писма от различни частни и държавни болници да им изпратим флакони. Производството е много малко и е смешно да се мисли, че по този начин ще можем да задоволим нуждите на нашия народ. Трябва да се построи час по-скоро пеницилинов завод, такъв какъвто почти вече е построен в Чехия. Тогава няма да имаме нужда от чуждестранния. Нашият ще бъде по-хубав, по-пресен и в достатъчни количества.

Разделяме с симпатичния „фабрикант“ на българския пеницилин с пожелание в скоро бъдеще да видим осъществена най-голямата му мечта — построен български пеницилинов завод.

дителят-учител, така и председателят-ученик упорито се мъчеха да всякажд у нас — членове вместо загриженост и любов към пострадалите хора и народи — ужраза и ненавист. Вместо идеята за мир, за разбирателство между народите, идеята за подготовка на война. На нас започнаха да ни четат реферати за „благородните“ и „неблагородните“ нации и народи, за „висшата“ германска раса и за „нисшата“ славянска раса, за вечните български врагове — сърбите и най-добрите ни приятели — немците, Хитлер. Създаваха култ към царя, към Хитлер, към Франкова Испания, към настъпващата война, и ненавист към свободолюбивите народи, към мира и най-вече към великия Съветски съюз.

Този антинародна линия на възпитание намери смел отпор сред нас болшинството от членовете на дружеството ни. И у нас загрижеността за живота, за мира за независимостта и свободата на народа ни беше от жизнено значение. Дружеството се раздели на две: шовинистично-фашистки настроено ръководство с част от членовете, от една страна, а от друга — демократично, прогресивно-антифашистки настроени членове.

Животът в дружеството ни течеше при постоянни конфликти и разпри, при подкрепа от училищни власти на фашизирани елементи.

За конгреса 1936/37 година в Плевен, дружеството избра двама делегати: единият прогресивен младеж-ученик, другият — легионер.

В Плевен — на конгреса — нашият делегат намира подкрепа и съчувствие от делегатката на III девическа гимназия и заедно, с цената и риска да изхвърнат от ученическата скамейка, високо от балкона на конгресната зала, един след друг смело, с младежки жар и увереност отправят зов:

„Драги червенкръстци! Хитлерска Германия се надига на война срещу народите в Европа. Нашата независимост и свобода също са застрашени. Идите на нашата червенкръстка организация за мир и международно сътрудничество и интересите на нашата родина ни задължават от тук да заявим: Зовем честната патриотична младеж да се противопоставим на войната. Жертвите трябва да се предотвратят. Свободата и независимостта на нашия народ трябва да се защитят . . .

Делегатката на III девическа гимназия, обаче, бива прекъсната и свалена от трибуната. Тогава взема думата нашият делегат.

„Аз поддържам делегатката на III девическа гимназия . . . но още не изказал се той бива свален от трибуната сред зловонните викове на фашистите.

Конгресът количествено и аритметично завърши в полза на поклонниците на войната, на Хитлеровата експанзия и великобългарски шовинизъм. Но победата беше наша защото се чу гласа на правдата, за великата идея за мир, за свобода, за независимост на нашия и на другите народи.

Люб. Василев

Платформът на тези спомени, впоследствие политизаторник, е бил делегат на конгреса в Плевен.

КАКВО ПРЕДСТАВЛЯВА ЕЛЕКТРОНИЯ МИКРОСКОП

Да се види един предмет означава да се възприемат лъчите, които се отразяват (респ. излъчват) от него. Много малките предмети не могат да бъдат видени с невъоръжено око. Тогава на преден план изтъква нуждата от микроскоп. Изнамерен преди няколко столетия, усъвършенстван непрекъснато от тогава насам микроскопът се е превърнал в един от незаменимите уреди за разкриване тайните на природата и е имал огромна роля в редица крупни открития.

Независимо от изключително значение, което понастоящем е придобил във всекидневната практика в редица научни отрасли и по-специално за биологията, медицината и пр., микроскопът крие един съществен недостатък, именно че с него са осъществими увеличението до известна граница. Извън последната същият не е в състояние да ни окаже никаква помощ. Я известно е, че в тези микроскопични области също съществуват много интересни и извънредно важни явления, които се нуждаят от разкриване или по-обстойно проучване.

На какво се дължи невъзможността за по-голямо увеличение?

Да се направят видими телата означава, както вече казахме, че да бъдат облъчени с лъчи, които при отражението си попадат в нашия зрелен апарат. При телцата с твърде малки размери тези лъчи се разсейват и затова е необходимо те да бъдат събирани с помощта на специална система от увеличителни стъкла. Това е от голямо значение, за повишаване увеличителната способност на микроскопа. Ял съществува и един фактор, който за много малките телца придобива рещително значение. Думата ни е за дължината на вълната на самите лъчи, използвани за облъчване на микро-частичките. Това е видната светлина с дължина на вълната няколко хиляди части от сантиметъра. Ако обектите, които искаме да наблюдаваме са по-малки от този размер или дори съизме-

рими с дължината на вълната, тогава не е възможно да се осъществи отражение на светлината и следователно за тях не може да се получи никакън образ. И тъй, причината за ограничените увеличителни възможности на микроскопа е не толкова в невъзможността за по-голямо усъвършенстване на лещите, а съвместно на самата светлина т. е. тя е не толкова техническа, колкото обективна.

Съществува ли излез от това положение?

Хората на науката не могат да понесат ограниченията. Те влагат своите разбириания и знания, за да преодолее препятствията, които изникват пред тях. Впрочем, не е нужно да сме специалисти, за да се досетим и предложим да се използват лъчи с по-малка дължина на вълната и по този начин да се преодолее затруднението, произтичащо от тази страна. И действително, тъйко по този път се насочиха изследванията и в резултат на усилената работа беше постигнато да се построи микроскоп, който, вместо обикновенно използвава ултра виолетови лъчи

с по-малка дължина на вълната. С това положението беше подобро, но не и радикално изменено. Чувствително увеличение би се получило, ако можеха да се използват лъчи с много по-малка дължина на вълната. Такива са рентгеновите лъчи, които лесно проникват през човешкото тяло и се използват много успешно за подобна цел в медицината. За съжаление обаче, тези лъчи не проявяват нито едно от ония свойства, които са характерни за видимата светлина и които са използват в микроскопа. Рентгеновите лъчи нито се пречупват, нито отразяват, нито пък могат да бъдат събирани с помощта на оптически лещи. Всичко това не само прави невъзможно тяхното използване, но и дълго време след откриването им поставяше физиките в недоумение относно природата на тези лъчи. Впоследствие беше постигнато доказателство за тяхната пълна прилика с видимите лъчи по един много оригинален начин, заключаващ се в това, че ако се пропуснат първите през кристали дават същите явления, каквито светлината при преминаването ѝ през съвсем тесни отвори.

Сравнително доста по-късно беше постигнато доказателството, че почти същото нещо се случва и с електроните — съставни частички на атомите. При преминаването им през кристали те се отнасят също както и рентгеновите лъчи, т. е. като вълново лъчение. При това тяхната дължина на вълната е извънредно малка (както този на рентгеновите лъчи) и може да се променя, като се изменя скоростта на движението на електроните. Това именно дава първата идея за конструиране на нов вид микроскоп, при който вместо обикновенно светлина ще бъдат използвани електроните. Това именно е електронния микроскоп. За да се осъществи това се използвава благоприятното обстоятелство, че електроните се влияят от електрични и магнитни полета, които могат

да бъдат употребени като увеличителни стъкла, т. е. така пригодени, че да играят ролята на такива

Построеният на този принцип микроскоп дава едно увеличение хиляди и десетки хиляди пъти по-голямо от онова на обикновения микроскоп. Това разширява значително най-поверливо възможностите в тази област и още от сега дава забележителни резултати. Така например, по този начин е било потвърдено съществуването на така наречените вируси, което до скоро е било само една правдоподобна хипотеза за обяснение причинителите на редица заболявания в растителния и животинския свят. С електронния микро-

скоп беше постигнато да се направят видими очертанията на някои по-едри органически молекули. Разбира се, че това не става направо, тъй като електронните лъчи не са видими, а посредством специални фотографически плаки.

Такива електронни свърх-микроскопи за сега има няколко десетки в цял свят, именно в Германия, Съветския съюз, Франция, Съединените Щати и Англия.

Постоящем към електронния микроскоп са прибавени и нови усъвършенствувания, както по отношение на увеличението, тъй и при създаване възможност за пространствено (стереометрично)

фотографиране и дори за филмиране на микроскопичните процеси, което още повече разширява областта на приложение на новия уред. Напоследък се съобщава, че в Франция се правят опити за използване на протоните — другите съставни частички на атомите, с помощта на които се очаква да се получат увеличението до един милион пъти. Набелязват се и редица нови приложения и усъвършенствувания на новите уреди, което разкрива необикновени перспективи за изследванията в тази област, които току-що започват.

А. Поликарпов

НЕДОВОЛЕН

ЗАЩО ЛИ ЛЮБОМИР СЕ МРЪЩИ?
ЗАЩО СЪРДИТ СЕ ВРЪЩА ВКЪЩИ?
ТАКА БЛЕСТИ В НЕБЕТО СЛЪНЧО!
ТАКА Е ВЕСЕЛО НАВЪНКА!
НО ЛЮБОМИР, НАВЕЛ ГЛАВА,
СЪВСЕМ НЕ ВИЖДА ПРОЛЕТТА.
НА ГЛАС САМИЧЪК СИ ГОВОРИ
И С НЯКОГО ЗА НЕЩО СПОРИ:

— ЗАЩО И КАКА, И ИВАН,
И БАТЕ МИТКО ДА СА ТАМ,
А САМО МЕНЕ ДА НЕ ПУЩАТ!
САМО АЗ ДА СЪМ СИ ВКЪЩИ!
МАЛЪК СЪМ БИЛ! НЕ Е ПРАВО!
МОИТЕ РЪЦЕ СА ЗДРАВИ.
ВСИЧКО МОГА! ВСИЧКО ЗНАМ! —
НИЩО ЧЕ НЕ СЪМ ГОЛЯМ!
ПЪРВА ПОМОЩ ДАВАМ БЪРЗО!
МОГА РАНИ ДА ПРЕВРЪЗВАМ!
А ПЪК ПО УСПЕХ В КЛАС —
ПАК НАЙ-ПЪРВИЯ СЪМ АЗ. . .
А ТЕ КАК МИ СЕ ИЗСМЯХА!
ДАЛИ КРИВО МЕ РАЗБРАХА?

НИЩО, АЗ СЕГА ШЕ УЧА!
ЩЕ СЕ ТРУДА ДА СПОЛУЧА
И ШЕ ВИДИМ ПО-ЛОДИР
МАЛЪК ЛИ Е ЛЮБОМИР?

КАК ВИЙ МИСЛИТЕ, ДЕЦА,
ДАЛИ В НЯКАКВА ИГРА
НЕ ПРИЕХА ЛЮБОМИР
ТА ТАКА СЕ Е НЕРВИРАЛ?

ЛЪЖЕТЕ СЕ. ДРУГО НЕЩО
ИСКА ЛЮБОМИР ГОРЕШО.
ИСКА МНОГО ЛЮБОМИР
ДА Е В РОССТРОЙ БРИГАДИР! . . .

АЛА, ЗНАТЕ . . . БЕДА —
В ПЪРВИ КЛАС Е ЗАСЕГА!

МОЛЯ НЕКА ДА НЕ ПЛАЧЕ
НАШЕТО ДОБРО ЮНАЧЕ!
И ДО НЕГО ИДВА РЕД —
НО . . . ДА УЧИ ПО-НАПРЕД!

К. В.

МАЛКА ЧЕРВЕНОКРЪСТКА

Червен кръст мен ме учи,
както всяко дете:
да съм здрава, чиста, бодра
и да съм с добро сърце.

Рано лягам, рано ставам,
зъбите си мия с прах,
при отворен спя прозорещ,
без от студ да ме е страх.

А водата че е хладна
и сапуна че люти,
аз редовно с тях измивам:
ръце, лице, ушите си дори.

Със уроци пригласен
и със чистичко лице,
с учебници наредени,
училището ме зове.

Това знаят днеска всички:
възрастни и деца,
Тъй хубаво ни учат
червенокръстките правила.

Кети Ст. Паназова
уч. IV отд. — гр. Севлиево

МАЛКА КЪРВЕНКА

Първа песен

Вана Петрова

Музикална партитура с нотен запис и български текст. Текстът е същият като в лявата колона. Партитурата е написана за глас и пиано. Включва ритмички указания като "Allegretto", "Moderato" и "Andante".

АКЦИЯТА за подпомагане ромънските деца

Акцията за подпомагане гладуващите ромънски деца е била подета навсякъде в страната с ентузиазъм от клоновете на Български младежки Червен кръст. Във Върховното управление се получили дописки за събрани продукти от: първоначалното училище „Др. Ив. Пайков“ — Берковица, където червенокръстците са събрали сумата 1995 лв., 30 кгр. брашно и много други продукти; първоначалното училище „Иоаким Груев“ — Пловдив, акцията проведена съвместно със „Септемврийче“; също съвместно със „Септемврийче“ акцията е била проведена в основното училище „Отец Паисий“ — гара Горна Оряховица, като са били предадени 4000 лв., 270 купони за хляб и много други продукти; с. Рулица, Луковитско също е провело акцията; с. Сараково, Хасковско е взело дейно участие в акцията; с. Трояново, Ст. Загорско е събрало извън помощите, дадени от родителите, 40 кгр. брашно, 66 бр. яйца, 250 гр. памук; с. Иглика, Ехловско, червенокръстците са събрали хляб, от който направили два човала сухар; с. Долна баня, Ихтиманско, червенокръстците са участвували в общоселската акция и са събрали много продукти; с. Кн. Евдокия, Ново-Загорско, акцията е била проведена съвместно със „Септемврийче“ и били събрали боб, ошав, сланина и др.; с. Кроча, Разградско, събрали 40 кгр. брашно само от червенокръстците; с. Пелевци, Ивайловградско, червенокръстците също провели акцията; с. Малко Търново, Чирпанско, акцията е била проведена съвместно със „Септемврийче“ и били събрали 105 кгр. брашно, 2 л. олио, 2 кгр. мас, 5 кгр. фасул, 3 кгр. леща; с. Извор, Радомирско, съвместно със „Септемврийче“ са били събрали 200 кгр. жито и брашно, 100 яйца и 14 кгр. ошав; с. Сеново, Разградско, събрали 30 кгр. брашно, 30 кгр. боб, 3 кгр. леща, 10 кгр. жито, 1 кгр. сланина, 5 броя дрешки и др.; с. Карбинци, Белградчишко, също е провело акцията; с. Бяла река, Първомайско, събрали 75 кгр. брашно, 12 кгр. болгур, 10 кгр. мърмелад, 2 кгр. сушени плодове;

г. Папукчии, Ст. Загорско, 105 кгр. брашно, 100 бр. яйца и 1000 лв.; с. Кацелово, Беленско, 1700 лв. 127 кгр. жито, 83 кгр. брашно и 65 кгр. боб; с. Боснек, Пернашко, 108 бр. яйца, 12 кгр. картофи, 36 кгр. брашно, 13 кгр. фасул и 2 м. американ; у-ще „Ст. Караджо“, Пловдив, 5700 лв. 12 кгр. боб, 12 кгр. брашно, захар, макарони, ориз, картофи и 67 купони за хляб; с. Козар Белене, Свищовско, акцията също е била проведена успешно; с.м. галмация, Брезник, 147 кгр. брашно, 36 кгр. фасул и 1500 лв.; с. Казашка река, Варненско, 91 кгр. брашно, 11 кгр. сушени плодове, 5 кгр. свинска мас, 25 бр. яйца, фасул, леща и 710 лв.; с. Липница, Годечко, 10 кгр. жито, 3,5 кгр. боб, 23 кгр. брашно, царевича, яйца и 500 лв.; с. Сушево, Кубратско, 80 кгр. брашно, 16 кгр. боб, 5 кгр. леща, 2 кгр. св. мас и 9 кгр. сушени плодове; с. Бураново, Дупнишко, 195 кгр. брашно, 42 кгр. ръж, 16 кгр. картофи, 3 кгр. сушени плодове и 2 кгр. орехи; с. Иордан Йонково, Добричко, 30 кгр. брашно, 5 кгр. боб и 3 кгр. св. мас; у-ще „Сава Ракоски“ — София, 370 кгр. хранителни продукти, 240 обикновени и 26 „ф. р.“ купони за хляб и 23,6 3 лв.; у-ще „Васил Друмев“ — Пазарджик, 20 кгр. фасул, 10 кгр. картофи, 5 кутин консерви, 3 кгр. ориз, 8 кгр. сушени плодове и 4000 лв.; с. Клементинино също е провело акцията, като са били събрани брашно, боб, картофи, лук, сланина и пр.; с. Янорово, Чирпанско, събрани орехи, яйца, свупн, боб и др.; с. Сараево, Оряховско, акцията е била успешно проведена; с. Балани, Габровско, събрани сушени сливи, боб и др.; у-ще „Неофит Рилски“ — София, събрани и опаковани в колети много продукти; с. Долно Аблазново, Русенско, събрани много хранителни продукти и дрешки; с. Д. Панчарево, Н. Загорско, събрани брашно и много други продукти; с. Поваля ржж, Софийско, 103 кгр. жито и 23 кгр. царевича; с. Малево, Хасковско, акцията е била проведена с заключенение, поради епидемия. Въпреки това, събрани били 56 кгр. брашно и 9 кгр. болгур; IV прогимназия, Русе, събрани 40 кгр. боб, 12 кгр. брашно, 8 пулвери, 6 възлени блузи, 10 чифта панталони, 6 палта, 16 роклички, 22 парчета бельо, 20 парчета ръкавици, шалчета, кърпи, макари и сумата 15750 лв.; с. Толодово, Харманлийско, 15 кгр. жито, 11,6 кгр. брашно, 9 кгр. болгур и др.; у-ще „Бр. Миладиновци“ — София, събрани купони за 100 кгр. хляб; с. Александрово, Шуменско, 22 броя яйца, 4 кгр. брашно и др.; с. Ръжково Харманлийско, акцията е била успешно проведена; с. Верско, Айтоско, 60 кгр. брашно, 15 кгр. сушени плодове и др.; с. Орешак, Троянско, 115 кгр. сушени плодове, сланина, боб и др.; с. Шърково, Пазарджикско, събрани яйца, ориз, боб и пр.; с. Войводово, Хасков-

ско, акцията е била успешно проведена; с. Гълъбанци, Яболокско, 152 кгр. брашно, 8 кгр. сланина и 10 кгр. лук; с. Раззагорско, Шуменско, 25 кгр. брашно, 45 кгр. жито и 14 кгр. царевича; у-ще „Арх. Занови“ — Радомир, акцията проведена много успешно; с. Криводол, Ломско, 50 кгр. боб, 47 кгр. брашно и 10 кгр. лук; с. Осиково, Пловдивско, 24 кгр. брашно, 100 кгр. жито, 40 кгр. боб; с. Вонеща вода, Търновско, събрани 17 кгр. най-различни продукти; с. Маришво, Хасковско, 24 кгр. брашно, 4 кгр. фиде, захар, свупн, яйца, 2,017 лв. и др.; у-ще „К. Хрстови“ — Ст. Загора, червенокръстите са се отказали от 527 кифли за сутринна закуска; с. Бисоляре, Плевенско, акцията е проведена успешно; с. Чешнегаро, Асеновградско, акцията проведена съвместно със „Септемврийче“. Събрани 65 кгр. брашно, 10 кгр. сланина, 19 кгр. боб, 2 кгр. олио, 2,938 лв. и др.; с. Г. Варенца, Михайловградско, 41 кгр. царевича, 77 кгр. пшеница и др.; с. Сивно върло, Врачанско, акцията проведена успешно съвместно със „Септемврийче“. гр. Калюфер, изработени чорали и терлички; с. Червенец бряг, Дупнишко, акцията проведена успешно; с. Саломодене, В. Търновско, събрани 2,430 лв.; с. В. Левска, Карловско, 47 кгр. брашно, 19 кгр. жито, 52 кгр. орехи, 73 кгр. сушени плодове, 18 кгр. боб и 1,250 лв.; с. Войска, Пловдивско, 40 кгр. брашно, 3 кгр. ориз, сланина и др.; с. Житница, Пловдивско, акцията проведена с голям ентузиазъм и много успешно; с. Мезек, Свиленградско, 60 кгр. брашно, 40 кгр. болгур, 30 кгр. царевича и 5 кгр. олио; с. Омале, Елховско, акцията проведена успешно; с. Радомиряци, Луковитско, 87 кгр. брашно, жито, царевича, сухари и др.; с. Шияково, Никополско, акцията проведена успешно и са били събрани много прдукти; гара Каспичан, събрани много продукти и предадени на местния комитет; с. Саломодене, Търновско, събрана е сума пари; с. Вързулица, Свищовско, 92 кгр. царевича, 63 кгр. боб, 61 кгр. брашно и др.; с. Лераково, Софийско, акцията проведена успешно; с. Кулата, Врачанско, събрани 4,50 лв., 2 ч. чорали и др.; с. Гада, Белослатинско, акцията проведена успешно; с. Котеловци, Ломско, събрани 900 кгр. жито и царевича; с. Негован, Софийско, събрани помощи в пари; с. Копривец, Беленско, 45 кгр. боб, 22 кгр. жито, 13 кгр. царевича и 48 кгр. брашно; с. Кня. Евдокия, Н. Загорско, акцията проведена успешно; с. Бенковски, Пловдивско, събрани много храни и 1,900 лв.; с. Любичево, Омуртагско, събрана сумата 3,125 лв.; гр. Попово, акцията проведена кето всяко дете е донесло по нещо; с. Трояново, Ст. Загорско, 40 кгр. брашно 66 яйца, памук и др.; Смегена търговска гилдия, Бургас, акцията проведена успешно.

Отпразнуването на празника на БМЧК. — 1 март

Деня на Милевици Червен кръст тази година е преминал в цялата страна с подобавяща тържественост. От оповестените във Върховното управление до 20. IV, т. г. отчети в видно, че през игитивната седмица са били изнесени, общо за цялата страна, 764 сказки с заредно проследство съзряване. На 6 места е бил използван за проваганди и кинематограф. В 3 провинциални местини са били дадени статуй и свободни във връзка с празника.

На много места са си послужили още и с плакати, позвати, стеннистници, агит-табла и др. Някъде (Ямбол и

др.) са проведи тържествена манифестация, час по високоговорител, посещения на боинци и приети, като са презели подарък. Након клонове са уредили витрини, изложби са на публични места заредни табла, дали са лонунга за промяната в акцията, уредили са тържествени публични събрания.

За отпразнуването деня на Милевици Червен кръст са дали съдействието си над 20 други организации, между които: „Септемврийче“ (на 362 места), Р. М. С. (на 54 места), женските д-ва (на 38 места), аладринателни общества (на 29 места), Е. М. О. С. (на 27 места), читалища, К. Д. М. С. М. С., Б. С. Д., П. Д. и др.

Организационен отдел

МЛАДЕЖКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ

по
СВЕТА

ЧЕХОСЛАВИЯ

Чехословашкият младежки Червен кръст изброи програма за хранене, според която ще се облагодетелствуват от 20—30% от децата, ползвайки се от подаръка на Канадския младежки Червен кръст. От месец януари до м. март всекидневно от 200.000—300.000 деца получават в продължение на 72 дена по 1/4 литър какао и малко хляб.

Чехословашкия младежки Червен кръст организира за през лятото един лагер в Моравия, където се надява, че ще може да настани известен брой червенокръстци и от чужбина.

БЕЛГИЯ

Младите в помощ на младите

Вследствие апела към младежта, отправен от Белгийският Червен кръст през м. януари 1946 г. на който отговориха с ентузиазъм всички ученици и младежки организации, бяха събрани повече от 2 милиона франка. Дори преди събирането на тая сума, 6 големи камиона напуснаха Белгия с предназначение за три пострадала области в Холандия и покровителствувани от Белгия. Тия шест камиона съдържаха провизии, засилващи лекарства, аптекарски и училищни материали, дрехи, обувки и други.

Малко по-късно един влак от 10 вагона замина за Полша, отнасяйки същите материали, които в по-голямо количество бяха разпределени между децата от 6 големи училища в областта Бялисток.

РОМЪНИЯ

Ромънският Червен кръст, в сътрудничество с правителството, предприе широка помощна дейност в полза на населението от източната и западната части на страната, жертви на сушата.

20,000 деца ще бъдат пренесени в най-облагодетелстваните области на Ромъния, а Ромънският Червен кръст предложи дрехи за 5,000 деца. Други 5,000 деца бяха изхранени през зимата от околните организации на Областното Разпределение на Трансилвания.

Секцията, която се занимава със закрилата на децата, ще поправи 4 изоставени диспансера, от които единия ще изхранва децата от гладните области.

ДАНИЯ

Датският Червен кръст откри един преванториум за туберкулозни в Нови-Сад в Югославия. Тоя диспансер е управляван от 2 датски лекари и до сега персонала беше изключително датски.

В един замък, намиращ се на 50 км. от Копенхаген, Датският Червен кръст организира Дом за оздравяващи бойци и такива от съпротивителното движение, които ще страдат от последиците на войната. През време на престояването им в тоя дом, което трае от 2 до 3 месеца, болните са подложени на лечение за намаляване болките им, за да могат след завръщането в страните си да се върнат отново към нормален живот.

В дома са били лекувани 80—90 болни от различни страни; Франция, Белгия, Великобритания, Холандия, Норвегия, Полша и Дания.

По покана на Датския Червен кръст, една група от 267 деца, избрани от Белгийския Червен кръст са прекарвали в датски семейства. Един влак на Червения кръст ги отведе в Белгия. Няколко дни преди това, 15 специално подбрани младежи отпътуваха за Дания за 3 месечно престояване

ПОЛША

Полският Червен кръст отправи до секретарията на Лигата апел за преванториум и сиропиталище в Долна Силезия, за настаняването на 500 деца, които имат спешна нужда от грижи и помощ.

Националните секции, които биха желали да подкрепят тази помощна акция да изпратят подаръците си в пари или в натура до Полския младежки Червен кръст.

Сирийски червенокръстци на обучение по първа бърза помощ

Организационен живот

Младенкият Червен кръст при уще „Хр. Ботев“ — с. Криводол е провело следната дейност:

1. Провело е три общодружествени събрания.

2. Провело е три настоятелствени събрания.

3. Изпълнило е здравни кониси, които обикналт селото по веднаж на 2 седмици.

4. Отпразнувало е най-тържествено празника на Бъл. мл. Червен кръст, като за целта е изнесено едно устро, една забава, една вечеринка, изнесло е анкетата „Момчето Мирко“

5. Провело е един трудоз полуден.

6. Подпомогнало е 3 свои болни члена с захар, купило е един панталон на един крайно беден член.

7. Подпомогнало е Бъл. Червен кръст с 500 лв.

8. Доставило е лекарства за друшествова аптека.

9. Разполовило е 60 друшествени календари и 6 здравни забави.

Ръководител: *Мара Тодорова*

Тие младите червенкръстци от с. Водича, Варненско работни упорито. На 2. 3. 1947 г. име отпразнуване най-тържествено празника МЧК. Вечерта бе изнесена вечеринка, която беше кратка, но затова пък беше доста добре подготвена и изнесена с успех. Особено впечатление направиха словото на ръководителя на тема „Ролата на МЧК в училищата“ и анкетата „Как тържествения Гого обикна водата много“. При подготовката за празника и при изня-

ването на вечеринката се отличиха младите червенкръстци: Стойна Радева от 3 кл. и Добри Димов от 1 кл. Приходът бе за подпомагане на бедните на другарчетата.

Райна Добрева — III кл.

Празника на младежкия Червен кръст в с. Сираково, Хасковско, уще „Сава Раковски“, бе отпразнуван тържествено. Делата бе безплатна забава.

1. Откритиане с песен. 2. Стихотворения и 3. Пиещата „Обикналт затворник“.

Дошлата за значението на Българския младежки Червен кръст, като здравно възпитателен помощник в българското училище се изнесе от учителя-ръководителя Татяна Радева Иванова.

На 21 януари бе изнесена пиесата „Момчето Мирко“, от д-р Н. Манолов.

На 9 март 1947 год. група червенкръстци от с. Горна баня под ръководството на Руска Иванова изнесоха литературна забава с картината „Малкия пушач“ и пиесата „Урок по чистота“. Масово стекло се гребидане остана много доволно от добрата игра и изпълнението на малките артисти.

Радулов

От възстановяването на 12 X. 46 г. клон при уще „В. Левски“, гр. Левски, работи дейно като до сега е провёл следните инициативи:

1. Изнесени са 4 реферата.

2. Организирана „Зимна помощ“, като срещу Козлеца са раздадени 1.200 кгр. дърва, дрехи, обувки, играчки и прочий екип.

3. Червенкръстци суроваката организирано като събраха в полза на дружествовата каса — 4 032 лв.

4. Клонът взе участие със своя оркестър и група членове в посрещане „Нова година“ устроено от местния О. Ф. комитет.

5. Редовно списва съвестенник „Ла служба“.

Ръководител: *Н. Пейчева*

На 2. III. 1947 г. по случай празника на младежкия Червен кръст, червенкръстците от първон. уще „Неофит Кръстели“ — Ново село, котленско, представиха пиесата „Момчето Мирко“ от д-р Н. Манолов под ръководството на учителята Мина Хр. Далъжичева. Особено се отличиха в играта червенкръстците Величка Желазичева, Мариян Иванова, Гения Петрова, Димитро Козлеца и др.

Клонът млад Червен кръст при училището редовно прави сионте събрания, в които червенкръстците се учат на здравни напачки, взаимномощ, милосърдие и други добродетели.

Празникът на БМЧК в с. Бостина, Смолянско (възрочен уще „Св. Кирил в Методи“, мина при гонимата тържествено. Уредна бе забава с хорския концерт, между които и марш на червенкръстците, декламации, полуконцерт за днес, между които и „Дз служба“ и сценките: „Летец“ и „Мал-

Националната конференция на Б.М.Ч.К. 22 и 23 май 1947 год.

Окръжното на Върховното управление

Българският младежки Червен кръст е масова младежка демократична организация. Широките демократични основи, на които той е изграден, изискват щото и неговите ръководни органи да се роиба на широко проявен демократизъм. Преди 9. IX. това беше невъзможно. Ръководните органи на БМЧК бяха оръдия на монархо-фашистките клонки и бяха назначавани от тях.

Като необходимо условие се налага да се направен един преглед в национален мащаб на миналата и настояща дейност на БМЧК и да се поставят задачи за в бъдеще. Да се избере по демократичен път и най-висшата организационна инстанция — Централното ръководство на БМЧК.

Поради това временното В. У. на БМЧК реши да свика на 22 и 23 май т. г. в София Национална конференция на БМЧК.

Конференцията ще има следния дневен ред:

1. Доклад за миналата, настоящата и бъдещата дейност на съюза. 2. Отчет за периода от 9. IX. 1944 г. до 31. XII. 1946 г. 3. Разискване по доклада и отчета. 4. Приемане на устава. 5. Избор на Върховно управление. 6. Приемане решенията на конференцията. За подготовянето и провеждането на конференцията В. У. на БМЧК нарежда:

1. Всеки клон на БМЧК избира свои делегати. На клон от

400 члена или на част от 400 се избира един делегат. 2. Всяка околия изпраща 1 делегат учител-ръководител от основните училища, който се избира на областна конференция. 3. Всяка област изпраща по 5 делегата учител-ръководители от средношколските клонове. 4. Делегати по право на нац. конференция на БМЧК ще бъдат всички членове на В. У. на БМЧК, председателите и организационните секретари на областните управления. 5. От 1. до 10. май да се проведат клонови събрания, на които да се отчете досегашната дейност на клоната и да се избере делегат за нац. конференция. 6. Да осигурим редовното провеждане на конференцията налага се, всички клонове да се издължат незабавно за членския внос, отпразнуването на празника и получените материали от В. У. на БМЧК. 7. Делегатите ученици да носят удостоверение заверено от директора, от които да се вкогда броя на членовете на клоната, чиито делегат е ученика. 8. Делегатите учител-ръководители да носят удостоверение за делегатство, заверено от председателя и орг. секретар на Обл. упр. на БМЧК.

Всички червенкръстци и червенкръстци да се включат на активна работа за достойно посрещане на първата национална конференция на БМЧК.

ните защитници", които се изнесоха много добре. Преди забавата изнесоха слово за значението и дейността на младежите Червен кръст във време на война, болести и др. бедности. Накрая забавата завърши с народни хора.

Празника остави следи в душите на седмичите и всека година ще го очакват с голям интерес и настроение.

На 1 март по случай патронния празник на младежите Червен кръст клон на основното училище с. Лозен, Свиленградско, изнесе литературно-музикална вечер с песната "Момчето Мирво".

За големото дело на Български младежки Червен кръст говори ръководителя Т. Невелчев. Същата нощ се изнесе в с. Белив, Харманлийско. Получи се чист приход 6,000 лв, които при се дадох за закупуване шаф за забавките от замърсаване продуктите на трапезариите, който ще струва 30,000 лв.

С тоя благороден жест, наските червенкръстци доказават, че са носители на истината на висока човечност и изпълняват една от най-важните си задачи — народното здравеопазване.

Ръководител: **Т. Невелчев**

Младежи Червен кръст при II мъжка гимназия "Христо Смирненски" в гр. Плевен възстанови дейността си на 20. X. 1946 г. Гимназията е смесена. Числува 280 ученици и ученици, всички емоции. Червенкръстците по групи на класове направиха посещения на военната болница, десетни домове и старопиталището в града с подхождания програми и малки подаръци. През агитационната седмица на Българския Червен кръст изнесоха районско по градския високоговорител, специален час пред своите другари в гимназията, един стеникът за пропаяване идеите на д-вото, а също така и задържа нови клонове. За димитриевите те събраха 24 пакета продукти по 3 кг., и сумата 2,000 лева, които подариха за бедните граждани на 9-ия квартал в града. Клонът е имал 8 провектори и 2 организационни събрания. Прочетени им са следните реферати: "Народната република: Цели и задачи на Мл. Червен кръст"; Защо аз трябва да служа; Нашата помощ; Лична хигиена; Обществена хигиена; Кои са заразителните болести; Идеята на българската републиканска младеж.

През агитационната седмица на Мл. Червен кръст, червенкръстците изнесоха

свои районско по градския високоговорител, един стеникът и забави с прожектиран филма "Дуровски". На 2 Ш. т. г. клонът взе дейно участие в акцията за "Романтичните дела", заедно с ЕМОС, която се проведе като общогимназиялна с блестящ резултат.

Клонът организира курс за първа помощ, посещаван от 35 младежи, и курс за майчинство и детство за учениците от 7-те класове. Курсовете серъководат от училищния лекар Д-р Михайлов.

Ръководителя: **Р. Велова**

На 9 март 1947 год. в гр. Пловдив по почин на Общ. управление на М.Ч.К. се състои в салона на кино-театър "Балкан" тържествено утро по случая 25 г. от основаването на БМЧК.

Тържеството беше открито от художествени колективи на V смесена гимназия, след което се поднесоха приветствия.

От името на Червен кръст — клон Пловдив, беше поднесено приветствие от председателя г-н Тодор Полков. Той наректо отчерпа големата роля на МЧК, като наблюдава особено много на стъпките пред нас задачи.

Руслан Левин поздравя от името на КИДМ, като подчерта, че със само стопанска мощна България ще се осигури по-доволен и пощастлив живот на българската младеж. Младежите червенкръстци трябва също да се включат в общонародните акции, за процъфтяване на нашата народна република.

След поднасянето на приветствията се пристъпи към същественията част на тържеството. Подпредседателя при О. У. — Цветан Нитолов изнесе доклад за дейността на БМЧК през своето четвъртговеко съществуване.

Накрая се подчертаха инициативата на 25 младежи червенкръстци, които се награждават с значки от О. У. за проявена дейност. Я клон на основно училище "Стефан Каранджа" за 100% масовизация и за отлична съвместна работа със "Септемвричиче", се награждава с цялото течение на списание "Аз служа".

Тържеството завърши с прожектиране на филм.

Обявена е за ударник по случай 1 май 1847 г. в II дев. гимназия — София д-р Кръстья Панайотова. Д-р К. Панайотова е ръководителя на МЧК при гимназията и първа е провела и завършила курс за първа и бърза помощ.

Акцията за чистотата

Насяждана из страната младежите червенкръстци са взели дейно участие в провеждането на седмицата на чистотата. На всички клонове, обаче, са уведомили Върх. управление на Б. М. Ч. К. за провеждането на акцията. Съобщения нямаме от следните клонове:

Гр. Пловдив — почистване са били училищните помещения и училищните дворове. Разкопани са били детните и други градини и са били засели. Извършено е било обпоаване на дърветата, като са били почистени от изгнилите клони. Проведено е било почистване и унищожаване на гъсеничните гнезда.

с. Любичево, Омуртагско. — под ръководството на учител-ръководителя Я. Маринова почистване са били улиците, площадите, градините и др. Проведено е било унищожаване на гъсеничните гнезда.

с. Бевковски, Пловдивско. — дворовете, къщите, плевните и оборите са били идеално почиствани под ръководството на у-л-ръководителя Т. Йончева. Плевниците с гъсенични гнезда са били изгорени.

с. Ки. Бадякия, И-Загорско. — устроени са били няколко бригади за почистване селското, улиците, нивите от камъни и дърветата от гъсенични гнезда.

с. Версово, Лйтоско. — Обходено е цялото село и са почистени къщите, оборите и дърветата от гъсеници.

За пролетната всенародна акция по чистотата младежите червенкръстци от смесена гимназия — Бургас, направиха следното: Беседа за чистотата. На групи обходиха определените им квартали и почиства дърветата от гъсеници, а друга част групи почистваха улици. Почистен бе и двора на гимназията — стаяте и прозорците. Акцията беше проведена съвместно с училището и ЕМОС. Резултатите бяха отлични.

Ръководителя: **Ив. п. Тодоров**

с. Биволаре, Плевенско, бригадир на местната селска бригада са всички ученици-червенкръстци.

Те вземат най-дейно участие при изпълнението на местния двугодишен план.

Заедно с местната бригада извършиха следната работа:

1. Подсидиха край селото акациевни дърветата.
2. Преполовиха акациевни разсадници.
3. Почистиха от гъсеници овошните дървета в училищната градина и в градините на някои стопани.
4. Учениците-червенкръстци почистваха най-старателно класните стени, разсадохме и посадохме цветя и лувя в училищната градина.

Учениците-червенкръстци ще продължават да вземат участие в изпълнението на двугодишния стопански план.

Учител-ръководителя: **И. Герданова**

Всеки червенкръстец — абонает на сп. "Аз служа".

Годишен абонамент 300 лв.

Манифестацията на старозагорските червенкръстци по случай 1 март — празника на БМЧК.

БЪЛГАРСКИ МЛАДЕНКИ ЧЕРВЕН КРЪСТ ДОСТАВЯ:

1. **Млад юнак — здравеняк** — здравни стихове и поеми за деца и юноши от Ас. Босев, цена 100 лв.
 2. **Момчето Мирко** — пиеса в 3 действия от Д-р Н. Манолов, цена 40 лв. — изчерпана
 3. **Аз служа** — детска пиеса в 1 картина от К. Воденичарова — 20 лв.
 4. **Как изързелиният Гого** обикна водата много — пиеса в 1 картина от К. Воденичарова, цена 20 лв.
 5. **Лагери** на огън — живи картини — безплатно.
 6. **Марш на червенкръстците** — 15 лв.
 7. **Кръгъл курс** по майчинство и детство — 15 лв.
 8. **Ръководство за работа при децата** — от Славка Младенова — 20 лв.
 9. **Тезиси за курсовете** по първа и бърза помощ — безплатно.
 10. **Ръководство за санитарна подготовка на червенкръстеца** — 180 лв.
- Книгите могат да се набавят от Б. М. Ч. К., бул. „Дондуков“ 63, чекова сметка 4.000 —

Червенкръстци, набавете си

„Ръководство за санитарно обучение на червенкръстеца“

Съставители: Д-р Пасков и Д-р К. Ненков

Ръководството е съобразно с най-новите постижения в тази област и е най-доброто помагало за курсове за първа и бърза помощ, санитарни групи, селски и промишлени санитарни и др. Над 80 обяснителни рисунки.

Цена 180 лева. При доставка на повече от три екземпляра — 160 лева.

Издание на Български младежки Червен кръст — София

СЪДЪРЖАНИЕ

Първата национална конференция — Д-р Г. Ангелов; Международни конвенции за защита на жертвите от войната; За дисциплината в нашата организация; Заразнооплазването в С.С.С.Р.; Кой изчисти двора — Е. Райкова; Как се произвежда българския пеницилин — репортаж — Бор. Борисов; Червенкръстци на борба за прогрес и мир — Л. Василев; Какво представлява електрония микроскоп — А. Полихаров; Недоволен — К. В.; Малка червенкръстка — К. Палазова; Акцията за ромънските деца; Празникът на Б.М.Ч.К.; Младежки Червен кръст по света; Организационен живот;

Редактор АЛЕКО ГОЛЕМАНОВ — Художник КАРАНДАШ — Редактор на детските

страници К. ВОДЕНИЧАРОВА

Адрес: Бул. Дондуков 63, тел. 2-6618, чек. сметка 4000

Книга гета се отпечата в печатница „НИВА“, ул. Цар Симеон, 120